

Leoš Janáček

Narodil sa v Hukvaldoch na severovýchodnej Morave. Už ako sedemročný spieval v chóre. Popri hudobnom vzdelaní dostával Janáček aj všeobecné vzdelanie absolvovaním troch tried učiteľského ústavu, kde sa v roku 1872 stal učiteľom. Teoretické vzdelanie získal v rokoch 1874 až 1890 na pražskej organovej škole, neskôr tieto štúdiá dokončil v rokoch 1879 až 1890 na konzervatóriách v Lipsku a Viedni. Po štúdiách sa vrátil do Brna, kde dirigoval spevokol Svätopluk, neskôr súbor Brněnskej besedy a zaoberal sa štúdiom ľudovej hudby.

V roku 1881[7][8] sa oženil s dcérou riaditeľa učiteľského ústavu Zdeňkou Schulzovou. V tomto ústave pomáhal pri založení organovej školy, ktorá sa neskôr stala Štátnym konzervatóriom. O osem rokov neskôr, v roku 1889, sa zoznámil so zberateľom moravských ľudových piesní Františkom Bartošom. Neskôr s ním a Pavlom Vášom zostavil zbierku moravských ľudových piesní.

Svojou tvorbou nemohol dlho preniknúť ani do Prahy, ani do cudziny. Obrat nastal až v roku 1916, keď Karel Kovařovic uviedol v pražskom Národnom divadle jeho operu Jej pastorkyňa. O dva roky neskôr v roku 1918 ju uviedli vo Viedni a tak sa mu otvorila cesta najprv do Nemecka a neskôr do celého sveta.

Janáčkova rozsiahla skladateľská činnosť sa ešte spájala s veľkou prácou organizačnou a výchovnou. Od r. 1919 do r. 1925 bol vyučujúcim profesorom Majstrovskej školy pražského konzervatória s pôsobiskom v Brne; členom Českej akadémie (1912); dopisujúcim členom The School of Slavonic Studies (1928) i členom významných českých spolkov. Masarykova univerzita mu v Brne udelila v roku 1925 čestný doktorát filozofie za jeho celoživotný tvorivý odkaz.

Zomrel nečakane na zápal pľúc 12. augusta 1928 v ostravskej nemocnici. Je po ňom pomenovaný impaktný kráter Janáček na planéte Merkúr.

Najvýznamnejšie diela:

Operná tvorba : Šárka, Osud, Jej pastorkýňa, Príhody líšky Bystroušky,

Symfonická tvorba : Suita pre sláčikový orchester, Idyla, Taras Bulba,

Komorná tvorba : Rozprávka pre violončelo a klavír, Romanca, Dumka

Hudobné ukážky :

https://www.youtube.com/watch?v=jQLD_rPWxsE

<https://www.youtube.com/watch?v=VOG-YDbe3JA>

Zadanie :

1. Aká škola je pomenovaná po Leošovi Janáčkovi ?
2. Ako sa volá najznámejšia opera Leoša Janáčka ?